

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE**

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Bazy strategiczne USA w Europie w zamian za kredyty z „planu Marshalla“ Oświadczenie ministra obrony narodowej w Senacie

WASZYNGTON (PAP) Minister obrony narodowej USA Forrestal na posiedzeniu Komisji spraw zagranicznych Senatu oświadczył, że Marshall wziął pod uwagę uzyskanie baz strategicznych w Europie dla St. Zjedn. przy pomocy kredytów przewidzianych „planem pomocy“.

PARYŻ (PAP). Deklaracja min. Forrestala o możliwości założenia przez St. Zjednoczone baz wojskowych w państwach Europy Zachodniej w zamian za „pomoc“ amerykańską, oraz na temat zyczenia Ameryki „skoordynowania sił zbrojnych“ 16 europejskich uczestników planu Marshalla, wywołało oburzenie dziennikarzy amerykańskich.

FRANCUSI TĘ SA „USILOWANIEM PODROZKADKOWANIA ARMII FRANCUSKIEJ DOWÓDZTWA AMERYKANSKIEMU“.

„Humboldt“ podnosi, że oświadczenie Forrestala jest rozwinięciem doktryny Trumana. Stwierdzając, że Ameryka szuka sobie w Europie Zachodniej sił pomocniczych dla zrealizowania swych imperialistycznych i antyradykalnych celów, dziennikarze od St. Zjednoczonych, przekształbiły być armia narodowa i gwarantem naszej niepodległości, przekształbiła się natomiast w narzędzie polityki amerykańskiej“.

Dziennik pocięta te czynnik francuskie, które się na ręce imperialistycznym planom USA i oświadcza, że „Blum, Schuman i de Gaulle są współnikami Dep. Stanu“.

Wobec w Pittsburgu przemówienie na temat swego planu. Mówca podkreślił, że sprawowana przez kraje europejskie kontrola nad handlem z granicznym „jest przedmiotem poważnej troski“ amerykańskiego przemysłu i handlu. Marshall dał do zrozumienia, że St. Zjednoczone używa swych wpływów, aby ZMIEŃSIŁO KONTROLĘ PAŃSTWA NAD HANDELEM ZAGRANICZNYM W 16 KRAJACH EUROPY ZACHODNIEJ.

Marshall zapewnił przedstawicieli przemysłu amerykańskiego, że dzieło planowi tzw. pomocy amerykańskiej przedstawicieli przemysłu amerykańskiego będą mieli pełną swobodę ruchów i swobodę działania w krajach europejskich.

Misja brytyjsko-francuska zamiat konferencji 16

LONDYN (PAP). Rządy brytyjski i francuski na skutek sprzeciwu St. Zjednoczonych, musiały zrezygnować z projektu zwołania nowej konferencji 16 krajów. W piątek w Londynie i Paryżu potwierdzono te rezygnacje w wspólnym komunikacie oficjalnym.

Komunikat stwierdza, że rozmowy anglo-francuskie na temat „samopomocy europejskiej“ w ramach planu Marshalla, które toczyły się w Londynie od środy, zakończyły się decyzją nie zwoływania konferencji 16 państw.

Polska delegacja rządowa u generalissimusa Stalina

MOSKWA (PAP) 16 bm. premier Stalin i Minister spraw zagranicznych ZSRR Molotow, przyjęli premiera Cyrankiewicza, wice-premiera Gomułki i ministra Mińskiego.

W czasie rozmowy obecni byli ambasador ZSRR w Warszawie, Lebediew i ambasador R. P. w Moskwie, Naszkowski.

O godz. 12.30 premier Cyrankiewicz złożył na Kremlu wizytę przedstawicielom Prezydium Rady Najwyższej ZSRR: Mikołajowi Sewierdinowi, w czasie wizyty obecny był ambasador ZSRR w Polsce, Lebediew.

MOSKWA (PAP) Cała prasa radziecka zamieszcza na czołowych miejscach wiadomość o przyjeździe polskiej delegacji rządowej, dosłowny tekst oświadczenia premiera Cyrankiewicza i zjedpca z momentu powstania członków delegacji przez min. Molotowa.

Sprawca aresztowania prez. Starzyńskiego wydany władzom polskim

BERLIN (PAP) Władze amerykańskie wydały Polakowi Miał do Bagażu Zbrodni, który 16 stycznia 1946 r. został aresztowany w Berlinie, w czasie przetransportowania z Berlina do Polski.

Między wydanymi zbrodniarzami znajdują się:

- Dr Oskar Sengel, komisarz przydesantowany do Warszawy z rządu niemieckiego, podejrzany o spowodowanie aresztowania prezydenta Starzyńskiego;
- Kurt Fischer, szef sztabu gen. Stroopa, odpowiedzialny za likwidację getta w Warszawie;
- Wilhelm Burger, kwaternerstrasz obozów koncentracyjnych;
- Karol Gröban, oficer SS, który wyśledził Żydów z Radomia do Treblinki;
- Eugeniusz Fauthner, oficer SD w Wiedniu, podejrzany o udział w likwidacji getta wiedeńskiego oraz Wilhelmu Bayer z Oświęcimia, który w czasie likwidacji obozu polski rozstrzeliwał więźniów niezadowolonych do marszu.

Brednie o spisku i szara rzeczywistość Nawet Schumacherowcy potwierdzają kryzys żywnościowy

DUESSELDORF (obst. wł.). Obradujący Duesseldorfe związkowi działacze niemieccy zażądali w związku z krytyczną sytuacją żywnościową Zagłębia Ruhry wstrzymania wysyłki węgla do „innych części Bizoni“ jeśli prowincje te natychmiast nie przystąpią do Zagłębia (jak wiadomo „inne części Bizoni“ to po prostu strefa amerykańska).

Związkowcy niemieccy zażądali nadto sprzedawania węgla Dani i Holandii za żywność, a przede wszystkim tuzozce. Przewodniczący Zw. Zawodowców Strefy Brytyjskiej Hans Boeckler wezwał władze brytyjskie do „gromadzenia, jeśli zajdzie potrzeba sily, żywności po wsiach“. Za znaczny on, że producent żywności chowają ją dla celów spekulacyjnych. Boeckler dodał: „Dziwne się, że wobec racji żywnościowych w ostatnich tygodniach robotnicy w oświe przychodzą do pracy“. Boeckler jest członkiem SPD („socialistyczna“ partia Schumachera).

Byłoby tym razem skutecznie!... Helgoland wciąż nie zniszczony

HAMBURG (obst. wł.). Przedstawiciele brytyjskich władz wojskowych oświadczyli, że bombardowanie wyspy wzmorskiej Niemiec Helgoland, wyznaczone pierwotnie na 15 stycznia rb., zostało odroczone do 20 stycznia rb. Nie wyklucza się jednak możliwości, że termin ten nie będzie ostateczny.

W ten sposób największa baza wojskowa floty niemieckiej pozostanie jeszcze przez pewien czas nie całkowicie zniszczona. Pak wiadomo, pierwsze próby wysadzenia tej wyspy w powietrze nie przyniosły pożądanych skutków mimo olbrzymiej reklamy jaką władze angielskie rozpętały wokół tej sprawy.

Taktyka Clay'a zraziła naród francuski stwierdza prasa amerykańska

NOWY JORK (obst. wł.). Dzienniki amerykańskie, komentując stanowisko Francji w kwestii utworzenia rządu niemieckiego w Bizoni, zazna Korespondent „New York Herald Tribune“ twierdzi, że krok ten był woli nieczywliwie nowe podejzenie Francuzów, którzy doskonale zdają sobie sprawę z tego, że nazywanie rządu, frankfurckiego „tymczasowym organem gospodarczym“ jest tylko wykręt. Taktyka Clay'a i Robertsona wobec przedstawicieli francuskiej — zdaniem korespondenta — zraziła nie tylko generała Kötiga, ale i cały naród francuski.

Pierwsza defilada

W dn. 18 I. 1946 r. ulica Marszałkowska w Warszawie przedefiladowała pierwszą mojątyknie oddziału Wojska Polskiego. Na trybunie: Prezydent Bierut i Rząd.

Obelżywe i prowokacyjne wystąpienie niemieckiego szowinisty przeciwko Polsce w berlińskiej radzie miejskiej

BERLIN (APJ). „Pragniemy niemieckiej demokracji od Królewca do Głuchowca, Niemcy nie mogą się obelżyć bez Śląska, Prus Wschodnich i Kłajpedy“ oto okrzyk jednego z radnych socjal-demokratycznych Berlina na posiedzeniu berlińskiej rady miejskiej.

Posiedzenie to miało być poświęcone na przygotowanie do obchodu rocznicy „wiosny ludów“. Członkowie partii Schumachera zamienili je jednak w prowokacyjną rewizjonistyczną demonstrację.

Przemówienie zainicjowane zostało przez przedstawiciela niemieckiej partii jednolitej socjalistycznej, lecz SPD wykorzystali je, by zamianować swą wrogą postawę wobec Polski. Jeden z nich wstał na trybunę i oświadczył: „Nie możemy święcić święta wolności, jakim jest rocznica „Wiosny ludów“, jeżeli nasze ziemie wschodnie cierpią pod butem polskich „okupantów“. Nigdy nie pozwolimy, by Polacy którzy zamachem

Idąc śladami Schumachera Blum kwestionuje zachodnie granice Polski

PARYŻ (PAP). Leon Blum ogłosił na łamach „Populaire“ artykuł, w którym zakwestionował polskie granice zachodnie. Faktycznie, Blum faktycznie, Blum twierdzi, że Śląsk i Zagłębie Ruhry znajdują się w Niemczech, po czym stawia cyniczne pytanie: „Dlaczego umiędzynarodowienie Ruhry nie ma być uzupełnieniem umiędzynarodowienia Śląska?“

W kołach politycznych i dziennikarskich Paryża nie ukrywa się niechęć do tego artykułu. Fakt, że Blum przypomina się, że przedstawiciel rządu francuskiego w okresie, w którym Blum zajmował stanowisko pre-

Francja nawiązuje stosunki z Hiszpanią gen. Franco?

PARYŻ (APJ). Dziennik „France Soir“ podaje, że specjalny wysłannik francuskiego ministerstwa spraw zagr. uda się w sobotę do Madrytu, gdzie nawiąże kontakt z hiszpańskim ministrem spraw zagr., Arlajo.

Austria bazą militarną Anglosasów oświadczył delegat radziecki gen. Kurasow na posiedzeniu Rady Sojuzniczej w Austrii

WIEN (APJ). Pod przewodnictwem radzieckiego delegata wojsk amerykańskich Austrii, generała Keyesa, odbyło się posiedzenie Rady Sojuzniczej, poświęcone przestudowaniu raportu rządu austriackiego w sprawie postępów demilitaryzacji.

Gen. Kurasow, delegat sowiecki, zaprotesował przeciwko uwskawieniu 437 nazistów, b. funkcjonariuszy policji hitlerowskiej i przeciwko za-

Za brak szacunku dla trybunału 6 obrońców aresztowano w procesie Kruppa

NORYMBERGA (PAP). Przewodniczący amerykańskiego trybunału wojennego, rozpatrującego sprawę 12 byłych dyrektorów zakładów Kruppa — Edward Daly nakazał aresztowanie wszystkich 6 niemieckich obrońców oskarżonych za brak szacunku dla trybunału.

Obrońca dr Adolf Schiff, który mimo odrzucenia wniosku by odznaczony był obecni na sali podczas przesłuchania świadków i mimo odebrania głosu przez przewodniczącego nalegał w dalszym ciągu, by sąd jego wniosek uwzględnił, został siłą wyprowadzony z sali rozpraw.

Rewelacje Mikołajczyka nie interesują nauet prasy amerykańskiej

NOWY JORK (obst. wł.). Z był do brzo poinformowany w domoz, że Mikołajczyk przed podpisaniem kontraktu na współpracę z agencją Hearsta zwracał się do dziennika „New York Herald Tribune“ prosi o ujawnienie tajemnic.

Redakcja dziennika odrzuciła ofertę Mikołajczyka, oświadczając, że tego rodzaju materiały nie interesują „New York Herald Tribune“.

Dzisiaj 12 stron z dodatkiem „Świat się zmienia“

Przebudujecie się z Czechosłowacją dostarczy Polsce w 1948 roku 6 milionów par butów. Przemroczone będą one dla wszystkich ludzi pracy.

Dzisiaj w numerze „Degauliści szcząją przeciw Polsce“

W obronie pokoju i bezpieczeństwa na Bałkanach Podpisanie paktu przyjaźni i wzajemnej pomocy między Bułgarią i Rumunią

BUKARESZT (API) W piątek nastąpiło uroczyste podpisanie rumuńsko-bułgarskiego paktu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy.

Z ramienia rządu bułgarskiego układ podpisał, premier. Dimitrow, ze strony rumuńskiej — premier Groza.

Po podpisaniu układu Dimitrow w imieniu członków delegacji bułgarskiej, wręczono ordery „Gwiazdy Republiki Rumuńskiej“.

O godz. 12, na placu Zwycięstwa odbył się wiec, w czasie którego premier Dimitrow oświadczył, że traktat bułgarsko-rumuński nie zawiera żadnych tajnych klauzul, jak to sugerowały pewne koła zagraniczne. Został on zawarty na oczach całego świata.

Państwa demokracji ludowej — powiedział Dimitrow — są panami swego losu i nie jest im potrzebna tajna i pełna hipokryzji dyplomacja. Posunął woli naszych narodów, pragniemy przyczynić do zrealizowania tych aspiracji, zabezpieczenia przed jakakolwiek agresją i zapewnienia niezależności gospodarczej.

Najważniejsze obecnie zadanie, jakże mamy przed sobą — mówił premier — to zapewnienie obu krajom warunków, sprzyjających wydajnej pracy.

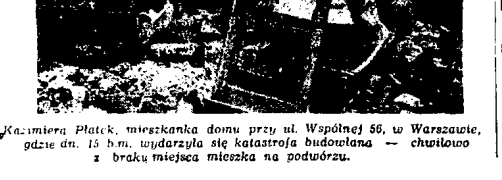
pracy. NIE MOŻEMY ZAPOMINAĆ, ŻE OBCA INGERENCJA W SPRAWY BAŁKANOW STANOWI ZARZEWIE KONFLIKTÓW. Gdyby nie ta ingerencja, Grecja byłaby dziś wolnym państwem i naszym sprzymierzeńcem w walce o demokrację.

Koła imperialistyczne, które wysyłały i wysyłają do Grecji broń i oficerów, oskarżają Bułgarów, Jugosłowian, Albanczyków, a może nawet i Rumunów o spowodowanie wojny domowej w tym kraju. Dla nikogo jednak nie jest tajemnicą, że zarzuły te stanowia tylko pretekst mający usprawiedliwić interwencje tych kół w wewnętrzne sprawy Grecji.

Jednocześnie nasze sily by zapewnić naszym narodom pokój i nie dopuścić, by stały się ofiarami nowego pożaru na Bałkanach. Zapewniamy sobie niezależność i suwerenność, walczymy przeciwko wszelkiej obcej ingerencji w nasze sprawy wewnętrzne.

Po premierze Dimitrowie zabrał głos premier rumuński Groza, który podkreślił znaczenie układu w dziele utrwalenia pokoju światowego. Podkreślił on także, że Rumunia nigdy nie będzie tolerowała żadnej ingerencji w jej sprawy wewnętrzne.

Po katastrofie

Kamiera Plack, mieszkanca domu przy ul. Wspólniej 56, w Warszawie, gdzie dn. 15 bm. ujadrzała się katastrofa budowlana — chwytano z braku miejsca mieszka na podwórzu.

na miara człowieka, korzystali z naszych ziem. Nienawidzę Polaków i wiem, że każdy uczyony Niemiec podziela moje uczucia“.

Przemówienie radnego SPD było tak gwałtowne i prowokacyjne, że nawet niektórzy rozsądniejsi zwolennicy Schumachera, obecni na zebraniu, usiłowali powstrzymać swego kolegę partyjnego od kontynuowania obelg.

Członkowie partii jednolitej socjalistycznej na próżno usiłowali uciszyć rozhisteryzowanego krzykacza. Na sali powstał nieopisany tumult. Po dłuższym czasie „szlachetni“ obrońcy rewizjonizmu niemieckiego zaprzestali na wygłaszania swego credo politycznego i posiedzenie zostało rozwiązane bez powzięcia decyzji na temat uczczenia rocznicy „wiosny ludów“.

miera Francji, niejednokrotnie podkreślał polskości Śląska.

Obecnie Blum ujawnił bez maski swe oblicze pacholita Wall Street.

trudnieniu hitlerowskich w administracji kraju.

Gen. Kurasow stwierdził, że zachodnie mocarstwa nie przeprowadziły również demilitaryzacji i demilitaryzacji na swych terytoriach, skutkiem czego Austria zachodnia staje się bazą militarną mocarstw zachodnich.

Podkreślił on, że delegacja sowiecka zastrzeżona sprawie rządu zwołania raportu w tej sprawie przedwojny ZSRR.

»SPÓR MIĘDZY PAKISTANEM A INDIAMI

zagroża międzynarodowemu pokojowi»

Pakistan przedkłada skargę Radzie Bezpieczeństwa

NOWY JORK (PAP). Do Rady Bezpieczeństwa wpłynęła skarga Pakista- nu przeciwko Indiom...

Indyjski zgodził się na przekazanie Pakistanowi 41 mil. funtów szterlin- gów...

Entuzjastyczne przyjęcie polskich muzyków w Moskwie

MOSKWA (PAP). W sal koncerto- wej im. Czajkowskiego w Moskwie odbył się pierwszy koncert symfonic- ny...

Wszystkie dzienniki radzieckie za- mieszają obszernie sprawozdania z koncertu.

Cenny dar dla Uniwersytetu Wrocławskiego

LONDYŃ (PAP). Starosta Tow. Przyjaciół Uniwersytetu Wrocławskiego przyjął w Londynie...

Berlin (PAP). Weteran partii so- cjalistycznej i przewodniczący rady związków zawodowych w Dalsburgu...

Współpraca organizacji młodzieżowych rozwija się pomyślnie

12 i 13 bm. odbyło się posiedzenie Zarządu Gł. ZMW »Wici«.

W Warszawie odbyła się w Warszawie wspólna narada aktywistów KW PPS i KW PPR...

Szrom na Atlantyku »Batory« i »Queen Mary« opóźniły swoje przybycie

NOWY JORK (UNIPRESS). Motorowiec »Batory« i »Queen Mary« opóźniły swoje przybycie...

W ramach partii socjalistycznej i przewodniczący rady związków zawodowych w Dalsburgu...

Oficerowie USA w armii greckiej

Wobec wzięcia do niewoli w Pruszkach rozpuszczenia wojska i wzięcia do niewoli...

W ramach partii socjalistycznej i przewodniczący rady związków zawodowych w Dalsburgu...

Minister Stańczyk w Meksyku

MEXYKO (PAP). Z Nowego Jorku przybył b. minister pracy i opieki społecznej...

W ramach partii socjalistycznej i przewodniczący rady związków zawodowych w Dalsburgu...

Tium chińskich demonstrantów spalił konsulat brytyjski w Kantonie

Wicekonsul — ranny

KANTON (API) 16 bm. doszło do poważnych rozruchów anty-brytyjskich w Kantonie...

Studencki w Tientsinie i Peyang uchwalił rezolucję...

W Nankinie odbyła się demonstracja 80.000 studentów...

Wojska gen. Markosa o 60 km od Aten

LONDYŃ (PAP). Według informacji korespondenta »News Chronicle«...

Odezw do szkańców Chin

Bełgrad (PAP). Rady St. Zjednoczonych w Brytanii i Francji...

Jedynie 0,39 proc. strat poniesionych przez »mniejszych aliantów«

Bełgrad (PAP). Rady St. Zjednoczonych w Brytanii i Francji...

Stolica — oleszona»

Stolica (PAP). Według informacji, podanych przez radiostację Wolnej Grecji...

140 tys. robotników strajkuje w Zagł. Rury

FRANKFURT (PAP). 140 tys. robot- ników zatrudnionych w zakładach przemysłowych...

Dewaluacja franka postanowiona

PARYZ (APF). Jak donosi agencja France Presse...

Tajemniczy samolot nad Francją dokonał miał zrzutu dla podziemnej organizacji

PARYZ (ISAP). Agencja France Presse ogłosiła...

Wspólna konferencja PPR i PPS

15 b. m. odbyła się w Warszawie wspólna narada aktywistów KW PPS i KW PPR...

17 osób zabitych w ataku Arabów na osiedle żydowskie

LONDYŃ (PAP). Agencja Reutersa donosi z Jerozolimy...

Poradnie samokształceniowe dla nauczycieli

Chcę przyjąć nauczycielstwo z pomocą wydziału pedagogicznego...

Władze CIO przeciwnie obowiązkowej służbie wojskowej

WASZYNGTON (PAP). Władze Kongresu Organizacji Przemysłowców...

Sytuacja zbożowa świata

LONDYŃ (API). Zgodnie z informacjami...

Polska ekipa olimpijska

Wczoraj przedjechała przez Kraków polska ekipa olimpijska...

Barbara Scott mistrzynią Europy

W zawodach o mistrzostwo Europy w dziedzinie figuralnej...

Adam Kuryłowicz przewodniczącym Zarz. G. ZZZ

16 bm. odbyło się konstytucyjne posiedzenie Zarządu Gł. Z. ZZZ...

Sport w Jugosławii

Wczoraj w P.U.W. odbyła się kon- ferencja...

Pogoda

Zachmurzenie na noc dość słabe...

Broń amerykańska nie uchroniła od klęski wojsk Kuomintang

NANKIN (API) Zgodnie z informa- cjami...

Hokej na lodzie

16 b. m. przejechała przez Kraków polska ekipa olimpijska...

Co się stało z małym b. więźniów obóz koncentracyjny

BERLIN (API). Dyrektor Wydziału Gospodarczego...

Co się stało z małym b. więźniów obóz koncentracyjny

BERLIN (API). Dyrektor Wydziału Gospodarczego...

Żyźwiarze rozpoczynają sezon

W sobotę w Parku Majaćkim w Pruszkach rozpuszczenia wojska...

Adam Kuryłowicz przewodniczącym Zarz. G. ZZZ

16 bm. odbyło się konstytucyjne posiedzenie...

Co się stało z małym b. więźniów obóz koncentracyjny

BERLIN (API). Dyrektor Wydziału Gospodarczego...

Hokej na lodzie

16 b. m. przejechała przez Kraków polska ekipa olimpijska...

Co się stało z małym b. więźniów obóz koncentracyjny

BERLIN (API). Dyrektor Wydziału Gospodarczego...

Co się stało z małym b. więźniów obóz koncentracyjny

BERLIN (API). Dyrektor Wydziału Gospodarczego...

Młodzież w wyścigu pracy Wspaniałe wyniki w zakładach

przemysłu włókienniczego na terenie Częstochowy

Młodzież robotnicza naszego miasta ogarnęła zapał IV-go etapu Młodzieżowego Wyścigu Pracy. Idąc za przykładem Górnego Śląska i Łódzi młodzież częstochowska osiąga coraz lepsze wyniki. Co prawda nie doszła jeszcze do punktu kulminacyjnego, ale w wielu wypadkach przekroczyła znaczny normy produkcyjne.

Protokół dyplomatyczny

Historia dyplomacji zna bardzo wiele wydarzeń, które nie byłyby tak sławne, gdyby nie miały w sobie pewnego rodzaju dramatyzmu i atrakcyjności. Należałoby do nich zaliczyć i rozmowy urzędowe. Należałoby do nich zaliczyć i rozmowy urzędowe. Należałoby do nich zaliczyć i rozmowy urzędowe.

Pewnego razu, a było to w r. 1698, karoca ambasadora francuskiego spotkała się w jednej z klaszarni londyńskich uliczek z karocą ambasadora hiszpańskiego i żadna z nich nie chciała ustąpić pierwszeństwa drugiej. Wskutek tego doszło do walki między członkami orszaków obu ambasadorów, zakończoną śmiercią kilku osób.

By uniknąć tego rodzaju nieprzyjemnych incydentów zaczęto przysyłać w sferach dyplomatycznych nad usłaniem t. zw. protokołu dyplomatycznego, który regulowałby wszystkie sprawy dyplomatyczne. Ostatecznie sprawa została załatwiona na Kongresie Wiedeńskim w 1815 roku i zmodyfikowana, względnie uzupełniona później w Hawanie.

Wyrok w sprawie MANIEWSKIEGO NIE UPRAWOMOCNIŁ SIĘ

Jak się dowiadujemy, od wyroku w sprawie Maniewskiego prokurator Sądu Okręgowego w Częstochowie zapowiedział kasację.

Reorganizacja Obyw. Komitetu Pomocy Szkołom

W sali Miejskiej Rady Narodowej odbyło się zebranie prezjum Obywatelskiego Komitetu Pomocy Szkołom. Komitet ten, zorganizowany w kwietniu 1945 r., miał za zadanie gromadzić fundusze, które by mogły być użyte na zakup w pierwszym rzędzie brakującego sprzętu szkolnego, a też i pomocy szkolnych. W okresie swej działalności Komitet zakupił 2.899 ławań, 20 table i 23 stoły.

LEPKOYŚLIWY FIJRMAN SPODOWAŁ ŚMIERĆ DZIECKA

Wznowił w godzinach rannych dostał się pod koła furmanki, przejeżdżającej ulicą Warszawską 8-letni Zbigniew Jastrzębski, zam. Senatorska 48.

TRAGICZNY WYPADEK

Część w pobliżu Wyczerp (Dobych) został przejechany przez samochód 80-letni Jan Długosz, Szofer, prowadzący auto, został zatrzymany i przekazany do dyspozycji prokuratury. (f)

"Przyjaciel Rzemieślnika" pośw. żony Częstochowie

Teżak się w sprzedaży Nr 2 "Przyjaciela Rzemieślnika", tygodnika dla wydawnego przez Spółd. Wyd. "Oczytelnik". Numer ten poświęcony jest zagadnieniu i sprawie rzemiosła częstochowskiego. Ilustrowany jest zdjęciami czołowych przedstawicieli naszego rzemiosła, pp. Poliszewskiego, Dabaka i Dabrow-

ska Urszula — 125,8%, Ochocka 108,9% normy. W "Częstochowianach" prądka Kucma Janina osiągnęła 145,5% normy, Kotuch Genowefa 134,1%, Rekowa Czesława 124,1%, Piak Janina 131,8%, Stanisław Kleczka, tkacz, osiągnął 147,5% normy. Lucyna Zalfert, tkaczka, aż 167% normy, Drzewska Maria — 136%, Wacławik Natalia 134,3%, Nowowiejska Aurelia 118,8%, i Wozniak Krystyna 118,9%. Z przedk wymienić należy na pierwszym miejscu Kuzik Natalia, która osiągnęła 149% normy, Bukalak Leokadia — 132,7%, Węziak Irene 120,5%, Jaśkiewicz Janina 114,8%.

Aptekarze Częstochowy W AKCJI POMOCY ZIMOWEJ

Na apel Naczelnej Izby Aptekarskiej w Warszawie aptekarze Częstochowy zadeklarowali w roku bież. w ramach akcji "Pomocy Zimowej" wydać bezpłatnie leków na bony na sumę zł 90.000. Bony te zostały przekazane do Polskiego Czerwonego Krzyża w Częstochowie celem rozprzedaży.

Komitet Odbudowy Spalonej Szkoły Nr 17 na Ost. Groszu wykazuje ożywioną działalność

W gabinecie wiceprz. Inż. Wróbla odbyło się zebranie Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Spalonej Szkoły Nr 17. Na zebraniu, którym przewodniczył wiceprezydent Inż. Wróbel, zostali sprawozdani z dotychczasowej działalności były wiceprezydent Kapalski, inż. Uskiewicz, p. Holman i kierownik Szkoły.

Wyrok w sprawie MANIEWSKIEGO NIE UPRAWOMOCNIŁ SIĘ

Jak się dowiadujemy, od wyroku w sprawie Maniewskiego prokurator Sądu Okręgowego w Częstochowie zapowiedział kasację.

Reorganizacja Obyw. Komitetu Pomocy Szkołom

Na ostatnim odbytym zebraniu wiceprezesa Komitetu b. wiceprezident Kapalski zebrał ogólną radę i najważniejszą sprawą na skutek wyjazdu, a zebrani w jego miejsce wybrali wiceprezidentów Inż. R. Wróbla.

Kursy spółdzielcze dla przyszłych nauczycieli

W liceach pedagogicznych, szkołach kształcących nauczycieli nie tylko się uczy, nie tylko się przygotowuje program szkół ogólnokształcących, lecz także kładzie się bardzo duży nacisk na wyrobienie czynnego, świadomego ewentualnie członka społeczeństwa. Absolutnie bowiem liceum pedagogicznego ma być nauczycielem.

ZAMYKAC MIESZKANIA

Do mieszkania Marij Cyrbuli, zam. Wieluńska 14, wiał się przy pomocy dobranych kluczy niejuż dotąd apanaż i skradki białozna oraz garderoba (a)

Liczebność przodowników pracy świadczy, że młodzież przemysłowa naszego i coraz większym rozmachem idącej przez pracę do odbudowy kraju i podniesienia dobrobytu.

Aptekarze Częstochowy W AKCJI POMOCY ZIMOWEJ

Na apel Naczelnej Izby Aptekarskiej w Warszawie aptekarze Częstochowy zadeklarowali w roku bież. w ramach akcji "Pomocy Zimowej" wydać bezpłatnie leków na bony na sumę zł 90.000. Bony te zostały przekazane do Polskiego Czerwonego Krzyża w Częstochowie celem rozprzedaży.

Komitet Odbudowy Spalonej Szkoły Nr 17 na Ost. Groszu wykazuje ożywioną działalność

W gabinecie wiceprz. Inż. Wróbla odbyło się zebranie Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Spalonej Szkoły Nr 17. Na zebraniu, którym przewodniczył wiceprezydent Inż. Wróbel, zostali sprawozdani z dotychczasowej działalności były wiceprezydent Kapalski, inż. Uskiewicz, p. Holman i kierownik Szkoły.

Wyrok w sprawie MANIEWSKIEGO NIE UPRAWOMOCNIŁ SIĘ

Jak się dowiadujemy, od wyroku w sprawie Maniewskiego prokurator Sądu Okręgowego w Częstochowie zapowiedział kasację.

Reorganizacja Obyw. Komitetu Pomocy Szkołom

Na ostatnim odbytym zebraniu wiceprezesa Komitetu b. wiceprezident Kapalski zebrał ogólną radę i najważniejszą sprawą na skutek wyjazdu, a zebrani w jego miejsce wybrali wiceprezidentów Inż. R. Wróbla.

Kursy spółdzielcze dla przyszłych nauczycieli

W liceach pedagogicznych, szkołach kształcących nauczycieli nie tylko się uczy, nie tylko się przygotowuje program szkół ogólnokształcących, lecz także kładzie się bardzo duży nacisk na wyrobienie czynnego, świadomego ewentualnie członka społeczeństwa. Absolutnie bowiem liceum pedagogicznego ma być nauczycielem.

ZAMYKAC MIESZKANIA

Do mieszkania Marij Cyrbuli, zam. Wieluńska 14, wiał się przy pomocy dobranych kluczy niejuż dotąd apanaż i skradki białozna oraz garderoba (a)

Narada aktywu przemysłowego PPR z terenu naszego województwa

W ub. tygodniu odbyła się w KW PPR narada wojewódzkiego aktywu przemysłowego. W czasie konferencji kierownik Wydziału Ekonomicznego omówił w wyczerpującej referencji aktualne zagadnienia przemysłu, handlu i spółdzielczości i wskazał na osiągnięcia wybitności w dziedzinie wybitności, oszczędności i dyscypliny pracy.

W ub. tygodniu odbyła się w KW PPR narada wojewódzkiego aktywu przemysłowego. W czasie konferencji kierownik Wydziału Ekonomicznego omówił w wyczerpującej referencji aktualne zagadnienia przemysłu, handlu i spółdzielczości i wskazał na osiągnięcia wybitności w dziedzinie wybitności, oszczędności i dyscypliny pracy.

Powstał Komitet Miejski Braterskich Kursów Oświatowych

W Miejskiej Radzie Narodowej odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu Braterskich Kursów

Oświatowych, które mają za zadanie podjąć na terenie miasta kulturalną działalność oświatowo-kulturalną w dążeniu do jak najlepszego rozwinięcia kulturalnego.

Tylko do Rzeszowa kursują pociągi Nr 1623-1624

Dowiedzieliśmy się z Dyrekcji Okr. Kolei Państwowych, że od 15-go b. m. pociągi pasażerskie Nr Nr 1623-1624 dotychczasowej komunikacji Łódź Kal. — Przemysł — Łódź Kal. przez Tomaszów, Szarytków będą kursowały zamiast do Przemysła tylko do Rzeszowa.

AMATOR PLATEROW

Nieznany osobnik skradł się nocą do sklepu „Jedność” Nr 2 w ul. Alei 22, gdzie po stuczeniu szczy, skradł z wystawy komplet platerów. (a)

Polakom gotował, a sobie nawarzył piwa Bedzie je pił przez 8 lat

Przed Sądem Okręgowym odpowiadał Teodor Bazler, w. k. -deutsch oraz zżonek S. A, który w okresie okupacji niemieckiej był kierownikiem kuchni w barach przy ul. Arteltancka.

DROBIAZZI Na sztandaromnie

Zawładł się szluzki - Składowi ofiar, potrzeb jest duża, Piawarza - sztandar! 4718

Dzień Częstochowy

POD PROTEKTORATEM X MUZY odbedzie się 1 lutego w salach Hotelu "Polonia" Bal Filmowy częstochowski. Odbytu Klubu Filmowego Władysława Tęczyńskiego. W czasie balu filmowego będą fragmenty zabawy.

PO RAZ OSTATNI

Na wieczór publicznosci wystawia Teatr Robotniczy "Warta" piękne widowisko ludowe "Jasiek" w sali przy ul. Narutowicza 44.

Dziś MORSKIE

Lipa Kobiet urządziła zebranie i odczytali m. t. Przygotowanie dziecięcej do życia rodzinnego "Polska współczesna".

INWALIDZI

Wojenni woini stowili w swoim Związku dwie fotografie wraz z kaskami waci dala odem otrzymała w sntek kolejowych

OPŁATEK HARCERSKI

Opłatek Harcerski odbędzie się dzisiaj o godz. 7-ej w lokalu Komendy I Hufca przy ul. Waszyngtona 32.

JUTRO

zamieszlimy trzeci ku pon. koncertowy i trzeci edonia. Raz jeszcze przypominamy i prosimy nie przynależć kuponów do dyżeln, lecz wszystkie razem. MALZERSTWO LOLL! Komedie te wystawia dzisiaj Kolo Dramatyczne przy ZSK o go dzien. Zmierz do sali Teatru Kolojowego.

WACŁAW BOUSSEAU

7 dni oswobodzenia Częstochowy Organizacja życia w mieście

Już następnego dnia po wyzwoleniu przystąpiono do organizacji przemysłu. Jako pierwszy próba wywołania uprzednio zebrani do pracy w tej dziedzinie pp. Jaworski, Odech, Jankowski, Pelka, Szpaczek, Brzylowski i inni. Tego jeszcze dnia przybyła z Lublina Grupa Operacyjna do Ministerstwa Przemysłu i Inż. Cz. Rukata, inż. Wilkoński i mjr. Szmidt na czele. Do współpracy natychmiast przystąpił: inż. Kozuch, inż. Piętkowski, inż. Krygier, inż. Szubniński i inni. W czasie swojej działalności Grupa Operacyjna zabezpieczyła ok. 800 zakładów i przedsiębiorstw przemysłowych, uruchomiła wraz z Radą Zakładową

130 zakładów i rozprawiła w formie kredytów 7 milionów złotych. 1 lutego została uruchomiona poczta. Wiele załug jako jej uruchomienie ponieśli jej ówczesny naczelnik p. Biderman i żony w naszym mieście wicecielnik Słuzki p. Ratuszki, który wspaniale, bezinteresownie ożyczył cały gmach, chroniąc przed zniszczeniem cenne urządzenia telekomunikacyjne. 4 lutego pod dyktando Kazimierza Brodzkiego i Tadeusza Krotke oraz sekretarza Eugeniusza Inawuraga odbyła się "Wieczór Inauguracyjny" w Teatrze Miejskim. Wydział Oświaty i Kultury pod

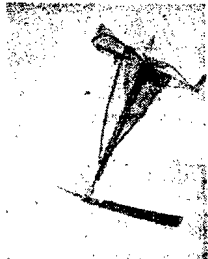
organizacji życia dał przedstawicieli Armii Radzieckiej z mjr. Boczko, mjr. Ryżkowem i plk. Siedowem. Im to i kwatermistrz w naszym mieście dowódcy 4-go Frontu Ukraińskiego, który uwalnił Częstochowę, mjr. Koniowski (pierwsza sędziba starsza mieszkała na ul. Tartakowej, a potem na Lisiecku), zawdzięczamy w dużej mierze, że miasto nasze jedno z pierwszych mogło zorganizować normalne życie. Duży udział wzięty partii politycznej: PPR i Sekretarzem p. Baranem, p. Rasińskim, dr Wołanińskim i p. Faterko; PPS z p. Federskim, Stronictwo Demokratyczne z p. Inz. Palczowskim i Stronictwo Ludowe z p. Rękasem i p. Kozłowskiem na czele. Dziś, gdy w przestrzeni kilku lat spogląda się na te sprawy, to mimo woli pochylamy głowy przed tym, co nie patrzac na taką czy inną konfigurację polityczną, przystąpił do odbudowy nowego kręta Państwa

organizacji życia dał przedstawicieli Armii Radzieckiej z mjr. Boczko, mjr. Ryżkowem i plk. Siedowem. Im to i kwatermistrz w naszym mieście dowódcy 4-go Frontu Ukraińskiego, który uwalnił Częstochowę, mjr. Koniowski (pierwsza sędziba starsza mieszkała na ul. Tartakowej, a potem na Lisiecku), zawdzięczamy w dużej mierze, że miasto nasze jedno z pierwszych mogło zorganizować normalne życie. Duży udział wzięty partii politycznej: PPR i Sekretarzem p. Baranem, p. Rasińskim, dr Wołanińskim i p. Faterko; PPS z p. Federskim, Stronictwo Demokratyczne z p. Inz. Palczowskim i Stronictwo Ludowe z p. Rękasem i p. Kozłowskiem na czele. Dziś, gdy w przestrzeni kilku lat spogląda się na te sprawy, to mimo woli pochylamy głowy przed tym, co nie patrzac na taką czy inną konfigurację polityczną, przystąpił do odbudowy nowego kręta Państwa

TAJEMNICA »LATAJĄCYCH TALERZY« Broń atomowa? Niel Baloniki o świecącej kabince!

Ameryka przeżywała podczas lata sensację, dającą się porównać z sensacją lat ubiegłych, niepokojących wódem morkim lub potworem z Lochness. Tym razem były to talerze czy też talerzki świecące, które — sznurami lub pojedynczo — przesuwały się po niebie przy skompensowaniu różnych smerów i drucków, przeważnie w porcie nojnej.

Proszkowiwo widłano talerze w Ameryce i Kanadzie później obserwowano je w Anglii i Skandynawii, a nawet w Afri i odległej Australii. Przepiszczone ze ogniste, poruszające się na niebie kule są rezultatem doświadczeń z jakąś nową i nie

„Latający spodek”, sprawa ciekawego hałasu w całym świecie.

znana broń, poruszana energią atomową.

W sferach naukowych sławiska te wywoływały również zainteresowanie, a prof. Cotton z uniwersytetu w Sydney zaproponował swym słuchaczom zorganizowanie ścisłej obserwacji „świecących talerzy”.

Rezultaty doświadczeń skłoniły go do zakwalifikowania całej sprawy, jako typowego objawu masowej auto-sugestji.

Nagle historia z talerzami świeciła nymi przycichła. Po prostu została „wyświetlona”. W Ameryce, tam właśnie gdzie powstała wersja, wydział meteorologiczny armii amerykańskiej osiadczył, że posiada kilkadziesiąt stacji obserwacyjnych — o czym zresztą było wszystkim wiadomo — mających zwrężyć wy-puszczać w atmosferę baloniki, zapatrzone w świecącej kabince, zawierające aparaty do notowania spostrzeżeń naukowych.

Kabinki te, pokryte specjalnie świecąca masą i przesuwane wiatrem w przetrans, ożywni wrzynie świecących kul, przelatujących po niebie.

Najbardziej charakterystycznym zjawiskiem w całej tej sprawie jest fakt lśnienia stalego niepokoiu na świecie. Niebezpieczny jest stan, gdzie bnie niewinny, a trochę niero-zumiały objaw prowadzi nieomal do „masowej hysterji”.

Przynajmniej jest to Polska jednak bnie b odporna na wersję „talerzy-kowe”.

Rakietowy helikopter

Jednym z najciekawszych wynalazków w lotnictwie siałotowym ostatniej doby jest helikopter rakietowy. Jest to na pewno najlżejszy statek powietrzny, wazy bowiem tylko 155 kg. I tego samego ciężaru ładunek może wnieść na pokład.

Osobliwością tego helikoptera jest dwuramienne śmigło, a do końcówce części każdego ramienia przymocowana jest mała silnik rakietowy o wadze zaledwie 5 kg każdy.

Niemiecki ciekawka jest konstrukcją osi rakietowego helikoptera, jest to właściwie tylko szkielet, szbudowany z metalowych rur, niezmy nie okryty, tak że pilot wystawiony jest całkowicie na działanie powietrza, wiatru i deszczu.

Loty — helikopter ten przypomina dławianego rumaka, którego dosiada jęddiec. (k)

Ameryka uczy się po rosyjsku

Tygodnik amerykański „Time” stwierdza, że w grudniu 1944 r. Amerykanie przagnęli studiować język rosyjski mial do dyspozycji w swoim kraju tylko 19 różnych typów wyższych uczelni.

W grudniu br. Amerykańskie Stowarzyszenie Nauczycieli Języków Słowiańskich i wschodnio - europejskich zarejestrowało niedem razy więcej uczeni w Ameryce, w których wykładany jest rosyjski język. Jeden ze znanych w Ameryce profesorów języka rosyjskiego, Władimir Rojanidzi, tak uzasadnia to wzrastające zainteresowanie obywateli Stanów Zjednoczonych dla rosyjskiego języka: „Rosyjski stopniowo wypiera będdie język francuski i wkrótce stanie się drugim językiem w świecie nauki. (k).

Zegary piezokwarcowe o dokładności 1/1000 sekundy

Dzięki połączeniu wszystkich pracownikom obserwatorium astronomicznego w Pulkowie pod Leningradem i zespołu wedydu fizyki doświadczalnej Uniwersytetu Leningradzkiego powstał zegar kwarcowy, który pozwala na pomiar czasu z dokładnością do 1/1000 sekundy.

Jak wiadomo, kwarc piezoelektryczny posiada własności pozwalające

na otrzymywanie drgań elektromagnetycznych o dużej częstotliwości. Fakt ten posłużył urzucem rozdziel- niem do wykorzystania jednej z odmian kwarcu dla celów dokładnego pomiaru czasu.

Penicylina lekarstwem powszechnym i tanim

Na wniosek rządu Akademii Nauk ZSRR powierzyła Powstaniu w Uniwersytecie Leningradzkim laboratorium penicylini opracowanie nowych — szychbił i tanch — metod produkcji tego cennego preparatu.

Kierownik laboratorium, znany chemik, profesor P. A. Jakimow, oświadczył przedstawicielom prasy radzieckiej:

„W imieniu zespołu pracowników i własnym zapewniam obywateli Związku Radzieckiego, że już w niedługim czasie penicylina będzie lekarstwem o tak powszechnym zastosowaniu, jak aspiryna”.

Eksperymentalne centrum na górze Alagoz

Na górze Alagoz, w pobliżu słynnej góry Ararat w Armenii odbywają się obecnie badania eksperymen- talne w dziedzinie t. zw. energii kosmicznej. Prace odbywają się pod kierownictwem prof. Arkieliana, członka Ormiańskiej Akademii Nauk, który niedawno przedstawił na kongresie uczonych Związku Radzieckiego niezwykle ciekawe wyniki badań działania promieni kosmicznych.

LEKARZ RADZI

Goście stawowy

Przy studiowaniu statystyk, dotyczących osób niezadowolonych z pracy i zmuszonych do korzystania z opieki społecznej, rzuca się w oczy fakt, że najczęściej przyczyną niezadowolności do pracy, prawie we wszystkich krajach, jest gościec stawowy (trauma- tyzm), jego powikłania i skutki.

Przebieg choroby i jej przebieg w wielu szczególnych przypadkach choroby zakaznej. Ostry gościec stawowy zaczyna się od wzniesienia ciepłoty, uczucia ogólnego niedomagania i roz- bicia, oraz od bólów i obrzuku łą- dzenia lub więzi stawów. Sławy są przy tym rozszerzone, nieznacznie- konybry ich za zatarcie, ruchy w nich prawie niemożliwe z powodu silnej bolesności.

Badania laboratoryjne i analiza krwi wypadają podobnie, jak przy chorobach zakaznych. Nie udało się dotąd znaleźć ani w schorzeniach staw- wach, ani w innym miejscu ustroju żadnych drobnoustrojów, którym by można było przypisać winę wywo- lenia tej choroby. Nie stwierdzono też nigdy, by bvia ono zarażeniu.

Zaobserwowano natomiast inna ciekawą okoliczność: że wybuch ostrego gościec stawowego jest zawsze po- średnio przy jakimś zakażeniu. Może to być angina, zapalenie oskrzeli itp. Po przeminięciu ostrego objawów i pozostawieniu choroby w spokoju pojawiają się po jakimś czasie bóle w stawach i gorączka, roz- wija się obraz ostrego gościec.

Duża rola w powstawaniu choroby stawowego grają również skłonności wrodzone do chorób stawów i waku- runki zewnętrzne. Najczęściej zapa- sowym (i).

Helikopter rakietowy

Pierwszy na świecie helikopter rakietowy ma konstrukcję uproszczoną do minimum.

Mechaniczna

produkcja sznurów ze sztucznego jedwabiu

W największych w ZSRR zakładach budowy maszyn tekstylnych, mienia Karola Marksa w Leningra-

dzie, zakończono projekt gigantycznej maszyny włókienniczej, produkującej sznury ze sztucznego jedwabiu. Nowa maszyna stanowi kombinację kilku maszyn włókienniczych. Proces produkcji od początku aż do otrzymania gotowej nici sznurowej odbywa się bez przerwy i trwa zaledwie 0,5 minuty.

Do budowy maszyny użyte będą, oprócz surowki żelaznej i stali nierdzewnej, aluminium, porcelany, szkła i masa pływająca. (opr)

Z tyłu — zapinany na guziki. Z dodatkami białego kołnierzyka sueter ten doskonale wygląda w ciem- rze.

W suetrze na wizerunku.

W takim stroju, choć ty tylko su- terek, można być na przystanku auto- łazki.

MODA PRAKTYCZNA

Jeden sweter — trzy toalety

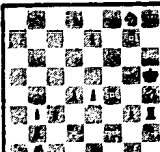
Moda praktyczna, łącząca w interesie świata kobiet pracujących, czę- ściej znajduje wyraz w zaobnych kra- jach anglosaskich, niż u nas.

Parę tygodni temu reprodukowa- liśmy model wieczorowego swetra, lansowanego w Ameryce. Dziś — po- dajemy model „swetra na cały dzień”, jaki znalazł się na honorowym miejscu w wielkim tygodniku angiel- skim „Illustrated”.

Sweter jest czarny, uelwany, wy- konany siegłami „ponczochowym”

SZACHY

B. M. WOBEL,
I ogier. Praca 1947

Met w 1 godzinie i 15 minutach
TUJENIE Kwalifikacyjne Wzrostu.
Wzrost dojrzały i niepełnowzrosła, powi-
- - - - -

Doświadczenia przeprowadzone na królikach, na których badano stan kr-
- - - - -

Krew ludzka zabijać będzie insekty

Uzenni zapowiadają, że wkrótce pchły, pluskwy i wszę, zurujące na ciele ludzi i zwierząt, otrują się śmiertelnie z chwilą, gdy raz jeden choćby ugryzą nas.

Ciekawe i najbardziej obiecujące do- świadczenia przeprowadzone z wężu ludzka, jak wiadomo, posiadają ty-
- - - - -

Doświadczenia przeprowadzone na królikach, na których badano stan kr-
- - - - -

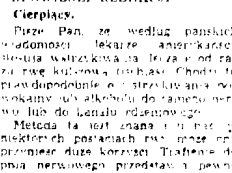
Krew ludzka zabijać będzie insekty

były różne; niektóre środki i przy-
- - - - -

Pod wielu próbach ustalono, że za-
- - - - -

Stwierdzono też, że jedna dżę-
- - - - -

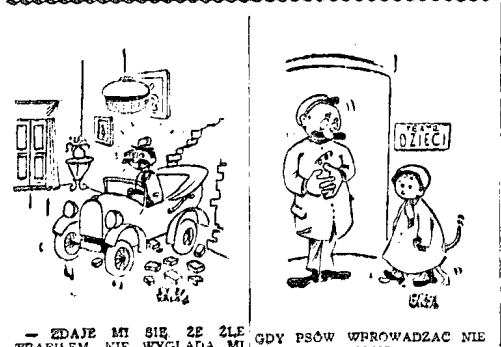
ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 27

Redaktor: B. MUSZALOWNA

SPOSÓB NA TŁOK W TRAMWAJU

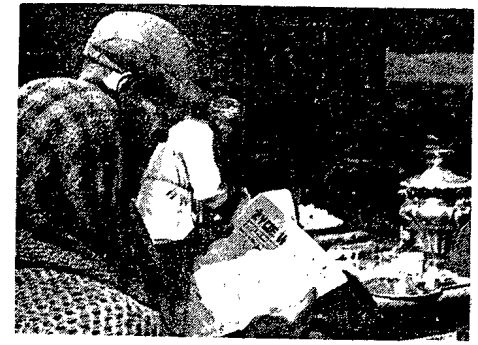

— EDUJE MI SIĘ ZE ZŁE TRAFIŁEM, NIE WYGLĄDA MI TO NA GARAZ — GDY PSÓW WPROWADZAC NIE WOLNO

— SPOJRZ, JAK TY BĘDZIESZ WYGLĄDAŁA W TYM NOWYM KAPELUZU

Gdy w Warszawie rodziło się życie

Rece powracajacych z wygnania do rodzinnego miasta... Gdzie slyszac miasto, nazywa to dom rodzinny?

Gwiazdy nad głowami. Na przedpokoju zasięka, dalej Wisła a za nią czarne kontury domów warszawskich.

szy spokojnie ugotować jakąś strawę i polozyc sie wrzeszcie do lozka.

Kolega Krzys był porucznikiem i w dodatku współpracownikiem „Zycia Warszawy”.

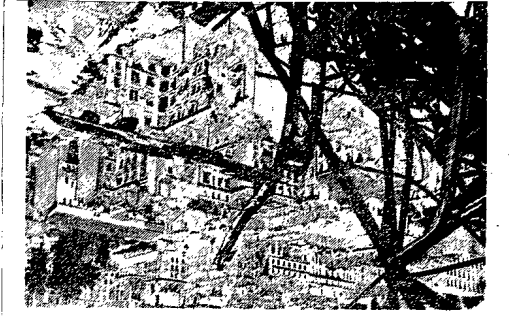
18 stycznia rano przeszła przez Wisłę cała, kilkusetosobowa woźnica Redakcja.

Rozlepienie na wiadukcie mostu Poniałowskiego egzemplarze „Zycia” dziwnie jakos odbijaly od pogorzelisk i ruin miasta.

W tej ponurej pustce slyszac było wiecj głosem okrzyku wstajajacy się Spotykali się z sobą niemalże na każdej ulicy.

Niektórzy rozmawiali z żołnierzami, patrząc z miłosierdziem w ich zakurzone twarze.

Pierwsze spojrzenie

Gdzie slyszac miasto, nazywa to dom rodzinny? Gdzie slyszac miasto, nazywa to dom rodzinny?

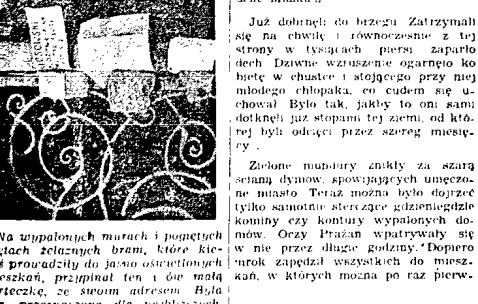
skłą piosenkę. Jakąś babiną, odcierając oczy, powiedziała do meza: — Czyż ty przypuszczasz, stary, że docekamy takiej chwili?

Na razie dzielono się tym, co każdy miał przy sobie. Kawalkiem słońskiej, czarnej bułki czy konserwami.

Mała dziewczynka polozyla na kolanach ojca, grzejącego rece przy ogniu.

Wtedy nie poznawano nawet ulic. Te ruiny i jedynie zalazane zelastkiem i ceplami, popieczone latarnie i puste podwórka niczym nie przypomniely dawnego Starego Miasta.

Na wypalonych murach i popieczonych przelach zelaznych bram, które kiedyś prowadzily do jasnych osiedlonych dziedzińców, przypomniał ten i ów nadeła karteczki, ze swym adresem. Była ona przeznaczona dla najbliższych, których powracający nie odnalazł.

WYWIAD SPRZED 3 LAT Z PREZYDENTEM BIERUTEM

SIE, MIMO WIELKICH TRUDNOSCI NA TEN WYSIŁEK GWOLNOCNO I HONORU NASZEGO PAŃSTWA I NARODU SPRAWA O BUDOWY MIASTA WARSZAWY MUSI BYC POSTAWIONA NA PIERWSZYM MIEJSKU.

„Główni goście i bawoni następnego Państwa i Narodu”

ODBUDOWA WARSZAWY — NA PIERWSZYM PLANIE

Wywiad z przewodniczącym Rady Państwa i Prezydentem RP Bronisławem Bierutem.

„ODBUDOWA WARSZAWY NA PIERWSZYM PLANIE”

„DZIEWIĘĆ LAT, CHOCYŻ DLAŃEGO, ZEBY PRZYPOMIEĆ SAMĄ ODBUDOWĘ WARSZAWY.”

„WARTOŚĆ PO ODBUDOWIE WARSZAWY WŁADZE PAŃSTWA WE BĘDĄ CHCIAŁY PRZENIEŚĆ SIĘ DO STOLICY, BEZ WZGLĘDU NA TO, W JAKIM STANIE ZNAJ...”

Prasa — mówił Prezydent i „dziennikarstwo ma zadanie ogromne i poważne. Ona to przede wszystkim

W naszym ciągu rozmowy Prezydent Bierut stwierdził, że „po odzyskaniu miasta państwo będzie chciało zainteresować kłosem odbudowy całe społeczeństwo w kraju

Przyjmie się dziś, po trzech latach od wyzwolenia Warszawy, czytając w starym roczniku „Zycia Warszawy” słowa Prezydenta. Krzepką jest świadomość, że ten obraz, który przed trzema laty, na jedenasto

ROK NARODZIN PLANU

„Czas, gdy wierzą w odrodzenie Warszawy, że wkrótce musimy sobie czasem wbrew rozsądkiowi nakazywać, należy już do dawno minionej przeszłości.

Wiek 1947 trzech od dnia wyzwolenia Warszawy przemysłał sprawie jej odbudowy i w tym czasie prace przygotowawcze i nieliczne roboty wykonanej w tym czasie pracy. Przygotowany plan dziesiątka.

Spółkowna ocena sytuacji powstałej w Warszawie w wyniku strasznego głębie zniszczenia, skonfrontowanie strasznymi obrazkami zniszczeń, osiągnięte na dwóch pierwszych etapach budowy, ustalenie hierarchii najpilniejszych zadań, to były właśnie elementy, które ten plan pozwoliły w ogólnych zarysach nakreślić.

Powołana na mocy ustawy sejmowej Rada Naczelna Odbudowy Warszawy, wyszczególniając zadania, które w pierwszym etapie budowy miasta stworzyła warunki planowego i racjonalnego rozwoju rozpoczętego przed trzema laty dzieła.

„Czesciowo już wykonana, czesciowo zaprojektowana i dopiero rozpocznie wielkie inwestycje drogowe (zakoncone w r. ub. przebiecia Warszawa-wielka i Warszawa-Bialostocka) i budowa arterii i dróg w kierunku Białegostoku.”

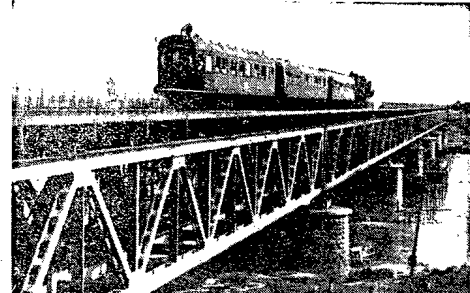
JANUSZ KASPERSKI
To najczulsze miasto — jak Prus natural —
W złotych murach rozkochany.
Dzisiaj ona barwy odmienna...
A jego sercem...
W czarnej szelustkowej zerkniach...
Lecz to nie wszystkie cuda tego miasta
Co dzień piękniejsza jego szata,
Spód murów słusze, stos karłowaty wyrasta.
— Warszawa w kwietniu...
Patem o zmroku jak chlopak hardy
Jak artem szponem pisze słowo
Chwila —
I na zewniecnie przelobno serwa klopami
Napisu farba biała...
A w nową planie ze stolice ciędnch
Słodki wiam, oner jeszcze
Naszek zapewdzi czeskiego porocza
I uolno kresy usrud uli tuneli
I pise Rzeczca i pise Groza
...
1948

Restauracja I-jej klasy

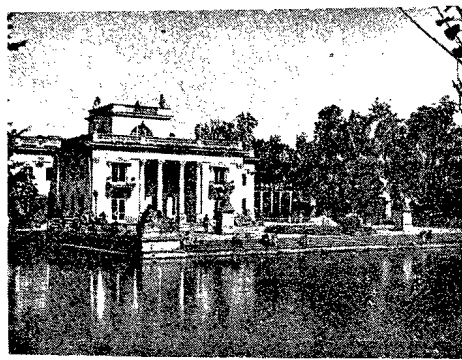

Nie bylo danna, nie bylo rodziny, anketa, dzicze można by zgutować trochę strażni i posic siebie i głodne dzicze. Totalny głodzenie powodzenie cieszyc się w porucze „restauracji” przedkone w tenpoch transparyent na bliszech warszawskich. Misza jak upiorny ussac na drzew, onych kach i zjęć kawałek lodowej krowy, jak... 1948

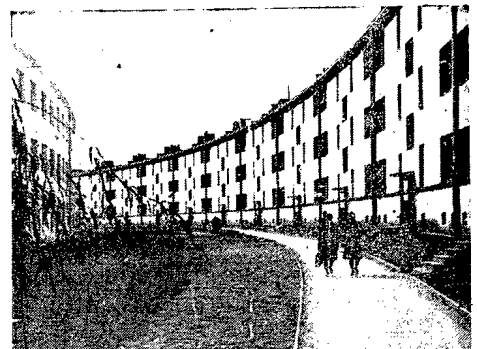
TO DZWIGNĘLIŚMY Z GRUZÓW

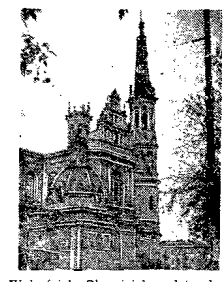
Dwa lata trwały intensywne prace przy odbudowie zniszczonego przez Niemców mostu kolejowego pod Cytadela. Dziś stanowi on najważniejszą część wielkiej arterii kolejowej, łączącej wschodnie polacie kraju z resztą Polski.
Patrząc na stalowe kratownice mostu, wsparcie na kamiennych i betonowych filarach, nie przyjdzie nam na myśl, że trzy lata temu filary leżały w gruzach, a przeszła na dnie rzeki.

W ciemnej tafli lustrzanej stawu Łazienkowskiego przglądają się, jak niegdyś, jasne mury pałacyku króla Stasia.

Obiekt zaadresacji wszystkich mieszkańców stolicy — wielkie osiedle Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, małe miasteczko samo w sobie, liczące kilka tysięcy mieszkańców.

W kościele Zbawiciela, gdzie „krowa” zniszczyła sklepienie nawy głównej — odprawiają się już po dawnemu nabożeństwa przy dźwiękach nowych organów.

Pl. Zbawiciela — dwa fragmenty pięknej kamienicy na rogu ul. Mokotowskiej. Oto widok „w górę”...

... A oto u dołu romantyczne podziemia tego samego gmachu.

Nie starczy dnia aby obejrzeć co odbudowano w Warszawie

Rozkaz brzmi: przeprowadzić zwiad — rozpoznanie w terenie — cel główny: odbudowa. Miejsce rozpoznania: Warszawa lewobrzeżna. Czas: od świtu do zmroku.
Poprzez most Poniatowskiego przechodzimy ze strony praskiej do Warszawy. Idziemy wolno. Obok mijają nas przepełnione, po brzegi nabite tramwaje, mkną cicho „Chaussony” i nieprzerwany wąż ciężarówek, samochodów osobowych, furmanek.

Z prawej — na brzegu warszawskim wita nas jasna elewacja pięciopiętrowych gmach Związku Kolejarzy, który jeszcze w początku ub. roku ścietci ciemnymi oczołami wypalonych okien. Dalej w perspektywie Wybrzeża Kościuszkowskiego kompleks gmachów Zw. Nauczycielstwa Polskiego — a jeszcze głębiej charakterystyczne, rozszerzające się ku gorze kominy Elektrywni — serca stolicy. Jej siła i światło. Szereg budynków, podniesionych całkowicie z ruin i zgłiszcz, kryje w swoim wnętrzu odremontowane turbosępiły i rozdzielnie transformatorów.

GIGANTYCZNE PRZEDSIĘWZIĘCIE BAZA WYPADOWA

W tej chwili interesuje nas praca wielkiego dźwigu, który rysuje się w głębi, tam, gdzie był most Kierbedzia i gdzie będzie most Śląski.

Nie pójdziemy tam jednak pieszo. Wsiadamy w autobus linii „U”. W parę minut jesteśmy u wylotu przyszłej trasy W — Z.

Dzielo, podjęte jeszcze w ub. roku, zakrojone na gigantyczną skalę. W 1949 r. przebiegać będzie tędy najruchliwsza — nowoczesna arteria wielkomiejska.

Dzisiaj przy pracach wstępnych uwiązują się na trasie robotnicy, rozkopując ziemię, usuwając gruz. Plac Zamkowy wygląda jak baza wypadowa starannie przygotowanego wielkiego natarcia. Czernicją rzędy wagoników kolejki waskatorowej, spoczywają jeszcze niezmontowane, kratowe ramiona stalowych dźwigów.

Grupa robotników usuwa pośpiesznie gruz z narożnika Krakowskiego Przedmieścia i ul. Marienski, odsłaniając stare mury kościoła św. Anny. Ul. Miodowej nie można poznać — gruz z ruin wypalonych domów znika, unoszony przez ciężko ładownicę.

Poszukujemy egzemplarza

Genealogii teraźniejszości

A. Szwarcbońskiego, Łaskawe zgłoszenia prosimy kierować pod adresem: Instytut Wydawniczy Spółdzielni Właścicieli „Czytelnik”, Warszawa al. Daszyńskiego 11, tel. 5-81-25. K 637

furmanki. Odstania się widok na kościół Karmelitów i surowe jeszcze mury Domu Rzemiosła.

Teraz jesteśmy w Kłopotce. Czy wstąpić w trolejbus „C”, który właśnie nadjeżdża, i udać się nim do dworca Gdanskiego i dalej na Żoliborz, czy powędrować Krakowskim Przedmieściem do centrum miasta?

Obie perspektywy zarówno niecałe. Na krancu linii trolejbusowej czeka okazja obejścia kolejowego mostu pod Cytadela, który został oddany do użytku 22 lipca ub. roku. Na Żoliborzu — dzielnicę spółdzielczą — można by zwiedzić wielkie osiedle mieszkaniowe W. S. M. (Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej). Zo-

baczyć jasne mury jedenastu kolonii, z zaadresacją przyręczoną się wygodnym półtora i dwu-izbowym mieszkaniem, pięknie urządzonej centralnej kotłowni i pralni. Wstąpić do sali kinowej lub jeszcze na teren budującej się dwunastej kolonii.

A przecież osiedle W. S. M. — to tylko cząstka odbudowanego Żoliborza. Wzdłuż głównych ulic wznoszą się inne kamienice i gmachy, już zamieszkałe, już zaludnione.

ZA MAŁO CZASU...

Ale i Srodmieście jest interesujące — więcej nawet interesujące, niż inne dzielnice. Przy pl. Trzech Krzyży wyrosły między innymi: Żurawia, Wspólna i Hoza czteropiętrowe mury nowoczesnego gmachu budowanego metodą doświadczalną — z gruzu i betonu.

Zwiedzić teren tylko tej jednej pracy, zapoznając się z pomysłowymi urządzeniami — obejrzeć dźwigi i wielkie maszyny do przemiału gruzu, zobaczyć wytwórnie gotowych gruzobetonowych elementów na stropach i sufity — to zajęcie na cały dzień.

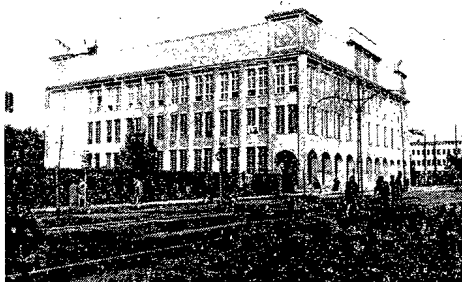
A jest już blisko południe. Wprawdzie mamy do rozporządzenia, dla odwiedzenia wszystkich dzielnic, 24 linie tramwajowe, 11 linii autobusowych i 3 linie trolejbusowe. Można więc wybierać dowolnie kierunki.

Niestety, wybór jest zbyt duży, bo czy zwrócimy się na Mokotów, gdzie jedna tylko ulica Puławska ma już przeszło 200 odremontowanych i zamieszkałych domów, czy pójdziemy wzdłuż al. Niepodległości, z Mokotowa do centrum, na kolonije Strazińska czy powiędziemy na odległą Ochotę lub na Wole — wszędzie jest tyle do, obejrzania, że dnia na pewno nie starczy.

Można by jeszcze wynająć taksówkę — ale i ten środek lokomocji jest zbyt powolny dla naszych ambwicznych ciał poznania odbudowującej się Warszawy — poznania w jednym dniu.

Zrozpaczeni, nie wiedząc co zrobić wstępujemy do „Marek”. „Kopciuszek” lub „Fuchsa” i piszemy lakoniczny raport:

„Rozpoznanie rozpoczęte. Dla wykręcenia w pełni rozkazu za mało czasu. Prosimy o tydzień lub dwa.” (AS)

Gmach Sądowy Głównej Handlowej przy ul. Rakowieckiej — jedna z wielu odbudowanych już siedzib wyższych uczelni.

Półtora miliarda złotych zebrano już na odbudowę Warszawy

Na dzień 15 stycznia r.b. ogólna suma ofiar na S.F.O.S. osiągnęła 1.415.380.782 zł.

Znaczące ofiary wpłynęły ostatnio z terenu województwa śląskiego. Wojewódzki Komitet w Katowicach przekazał dalszą ratę w sumie 3 milionów zł. osiagające od początku akcji zbiorkowej z górą 270 milionów złotych.

Wojewódzki Komitet w Łodzi przekazał — 1.992.104 zł. Szczecin nadesłał — 1.036.743 zł.

ŚWIATOPEŁEK KARPIŃSKI

Tęsknota za Warszawą

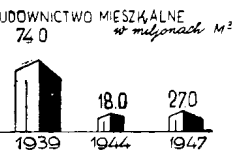
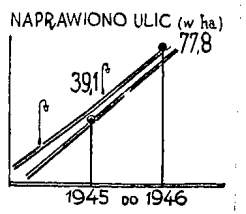
Siedłem Tatarską z rozmachem, Bezdolnym i w zamysłom, Pomędzy tuchom a dachem, Kwiecie wiozłoci w kwiitinnu...

Widok był teatralny I oklepny w piosenkach, Az myśle — ten księżyc hanalny Tak samo świeci w Łazienkach...

Tak samo spiewa na Kruczej, Rinnam miye podłogi, Przez Wspólna płynie jak rzuczki, Rozprawa we schiznieniu i drogi.

I cóż — Tatarska ulica, Złotki zawurte jak serko Ratuje! Ja nie chce kwiecizna, Gdy tak mi do wspomnień daleko.

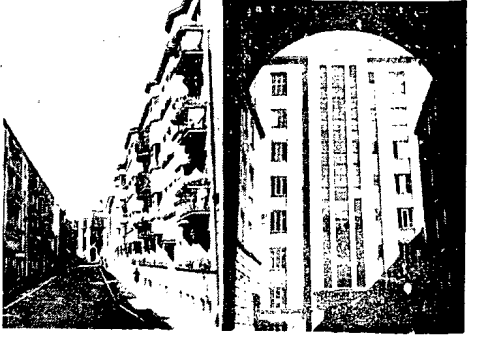
(1940 r.)

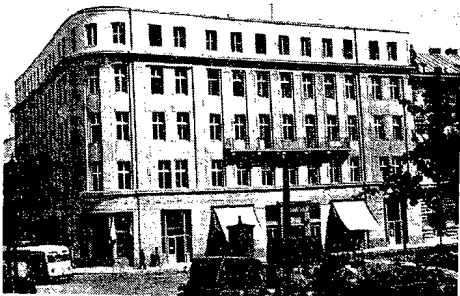
Na Świat widziany z okien gmachu BGK przy al. Sikorskiego przed-... Tam gdzie w 1945 r. koncentrowało się życie przy małych, drewnianych straganach — dziś...

Tam gdzie w 1945 r. koncentrowało się życie przy małych, drewnianych straganach — dziś...

Miło znany, bogaty w piękno zakątek Powiatu ul. Smulikowskiego. U góry fragment posesji „pod wietrzyczkami”, niżej z prawej — widok z dziedzińca na wejście do gmachu Zw. Nauczycielstwa Polskiego. Z lewej —...

Gmach Państwa Wydziału Szkolnych na pl. Dąbrowskiego w wylociu ul. Kredytowej został „skrócony” do czterech pięter, doposażony do siedzibnej kamienicy włoskiej ambasady.

OFENSYWA

Łódź był dość mocno, by wytrzymał ciężar samochodu a nawet lekkiego czołgu, ale Naczelny Dowódca nie był skłonny za nim obowiązywać, przeszedł mostu Poniatowskiego, wypatrzył pilnie ugrapienego brzożę — lewego, warszawskiego. Przez cztery miesiące patrzyliśmy na ten brzożę, który stał się obcy i niedostępny. Przez cztery miesiące wyciśnaliśmy wzrok w zmienioną, niezrozumiałą panoramę brzożę, o którym mawialiśmy nad brzegiem Okę, w marszach i pochodach na wszystkich naszych „warszawskich” szlakach.

wojiska radzieckie linii Wisły w tym czasie, nie była tego rodzaju, by pełne przełamania frontu niemieckiego na Wisłę mogło stać się bezpośrednim zadaniem operacyjnym.

Toteż wojska radzieckie, mające za sobą wielokilometryrowy pościg za nieprzyjacielem z Białorusi i Ukrainy, ograniczyli się do utrzymania niektórych zdobytych w tym samym czasie przed.ści na lewym brzegu Wisły i do likwidacji sił niemieckich, utrzymujących się jeszcze na wschodnim brzegu. Działania nacierającej Armii związane były z tym zadaniem i szła dywizja ferowała Wisłę po obu stronach Dębina, 2-ga dywizja czyniła to samo pod Puławami. Te małe znane były nie zakończyły się sukcesem i okazały się najwyraźniej, że obrona niemiecka na Wisłę jest zbyt silna, by można ją było od razu przetrwać. Bitwy te nie były jednak wysiłkiem daremny i miały bardzo duże znaczenie operacyjne, umożliwiające utrzymanie tak ważnego przedmiotu, jak to które uzyskała została pod Warką. Był to pistolet przykryty do pierś przeciwnika, ale na oddanie strzału było jeszcze za wczesnie.

BOJ O PRZĘDŁYM
Nieprzyjaciel śledził w tym czasie wszystkie siły, by zlikwidować ten niebezpieczny dla niego przedmiot. W ciężkich walkach odznaczyli się tu dwie nasze dywizje, 2-ga i 3-cia a zwłaszcza I Brygada pancerna im. Bohatera Westerplatte. W zaciętych bojach z niemiecką dywizją pancerną „Herman Goernig” i z szeregiem innych jednostek niemieckich, udało się naszej brygadzie ofiarnie odprzeżyć masowne przeciwnie niemieckie pod Studzianką. Walki te wskazywały wyraźnie na to, że przełamanie niemieckiej obrony na środkowej Wisłę wymagało wielkich przegrupowań, podciągnięcia podpowodów i świeżych sił.

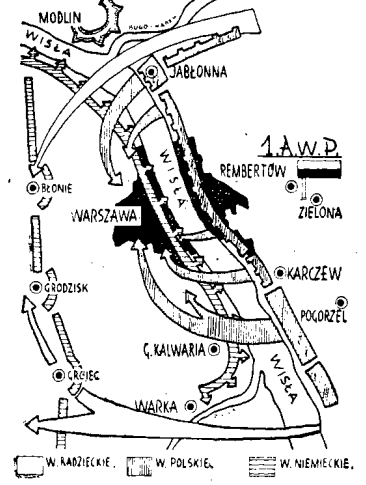
Przedwcześnie wywołane powstanie warszawskie nie liczyło się z tą sytuacją i nie chciało jej nawet znać. Gdy wojska radzieckie i nasza I Armia dobywały wszystkich sił, by stworzyć warunki do następnego zwycięskiego etapu, mającego wy-

przeć nieprzyjaciela z reszty ziem polskich — Bor-Komorowski skazywał przestępstwo Warszawie na zgnębienie.

Zlikwidowanie niemieckiej przedmości, zwłaszcza pod Pragę, i obrona uzyskanych przyczółków na le-

wojska pozostawała odczynem garstkom niemieckim jedynie palniczą ucieczką.

ZASŁUŻONY TRIUMF.
Świetna strategia radziecka świętała nowy, zasłużony triumf. Ofensywa

Wielką salą Stołecznej Rady Narodowej przeistoczyła się na dwa dni w sanktuarium sztuki.
Wokół ścian biegła płócienna ekran, wsparte na kolumnach, oryginalnie zaprojektowanych z palonej sosny. Jest to bardzo odpowiednie dla poczemniatych ze starożytności, wspaniałych i mocznych w kolorystyce obrazów współczesnych, wystawa od twarzą bowiem starą Warszawę.

Resort Osiaty, Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego stworzył dla niwojową wystawę plastyki pod nazwą „Warszawa w sztuce”. Bardzo udatnym pomysłem kierownictwa Sekcji Teatrowej p. Stefani Korputowej, było powiązanie wrażeń wrozkowych ze słuchowymi przez dodanie audycji żywego słowa w wykonaniu artystów Teatru Polskiego. Ogłdamy tedy bezkresne składowe „obrazy” Canaletta i nowszych artystów: W. Ciołkowskiego, Kocyńskiego itd. O

Koncert na wystawie obrazów — impreza artystyczna jakiej jeszcze nie było

Wielka sala Stołecznej Rady Narodowej przeistoczyła się na dwa dni w sanktuarium sztuki. Wokół ścian biegła płócienna ekran, wsparte na kolumnach, oryginalnie zaprojektowanych z palonej sosny. Jest to bardzo odpowiednie dla poczemniatych ze starożytności, wspaniałych i mocznych w kolorystyce obrazów współczesnych, wystawa od twarzą bowiem starą Warszawę. Resort Osiaty, Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego stworzył dla niwojową wystawę plastyki pod nazwą „Warszawa w sztuce”. Bardzo udatnym pomysłem kierownictwa Sekcji Teatrowej p. Stefani Korputowej, było powiązanie wrażeń wrozkowych ze słuchowymi przez dodanie audycji żywego słowa w wykonaniu artystów Teatru Polskiego. Ogłdamy tedy bezkresne składowe „obrazy” Canaletta i nowszych artystów: W. Ciołkowskiego, Kocyńskiego itd. O

Gdy ostatni raz widział Warszawę

Nera ma kudły jak owce runo. Pan jej, plutonowy Aleksander Pietruszczyk zapewnia, że wena z Nery nie ustępuje w niczym owczej. Jakiś tak samo puszysta i mocna. Ma kolor... Zaraz... jaki kolor ma wena z Nery? Prawda, że kremowa jasny...
Wszyscy zebrani wokół krzesła Aleksandra Pietruszczyka potwierdzają chórnie fakt, że Nera ma kudły kremowe. Ta, jakby wiedziała, że o niej mowa, wstała się między zebranych i kładzie kudłaty te na kolanach swego „pana”...
„Pan” usiłuje objąć poczwie zwierzę kikutami rąk. Aleksander Pietruszczyk jest inwalidą wojenną bez obu dłoni, które mu amputowano...
— Jakże przypomnie spojrenie ma ten pies... — mowie i w tej chwili zauważę słowami, gdyż zauważam jakiś przelotny cień na twarzy Aleksandra Pietruszczyka. Pochylił się nisko nad psm iem i spogłada na Nere. Patrzy i nie widzi Aleksandra Pietruszczyka jest inwalidą. W czasie działań wojennych, stracił wzrok. Utracił ręce i warok — ale zyskał przyznan Nery i miłość Danki — obecnej jego żony.
A była to historia prosta — jedna z wielu tej wojny.

W Rembertowie, we wrześniu 1944 r. w życie Aleksandra Pietruszczyka wkroczyło nowe uczucie. Poznał Danutę...
Poznał... wkrótce musiał pozostawić Szykowską się bowiem ofensywa miała Wisłę...
Wiseł przesił pod Karzewiem. Potem jakimś podziłymi z Karzewem, walczył na Okęcie. Stał sobą na Blonie.
Był 18 stycznia 1945 r. Doba po uolnieniu stolicy od wroga. Batalion plut. Pietruszczyka zatrzymał się przed wywarzem u brzożę (drogi, która czerzył się, ciągnął, przewalał niekoczący się pochod luzali. Szli starzy, wyrostki, dzieci i kobiety. Jechaly wożki daczinne wyładowane resztką dobytku, trzykolorowe riksze, wozy konne — a nawet jakaś dorozka, ciągnięta z wysiłkiem przez wychudzonego, małego konika...
Pochód ciemną smugą ginał na zakręcie szosy.
W dali, w porannym, reżymie powietrza, na tle opalającego nieba rysowały się odległe dachy Warszawy. Wyklywały w kilku miejscach kłęby dymu dotagających pożarów. Ten obraz, odległy, martwy, murów stolicy i zwoje Warszawy, która nieprzerwanym strumieniem płynęła zasilili ruiny — utkwili głęboko w pamięci plut. Pietruszczyka. Nie widział, że ogląda stolicę po raz ostatni...
— Poszliśmy potem na Blonie i dalej aż na Bydgoszcz, Jastrów, Zło-

ów i Wał Pomorski. Były bitwy, ciężkie boje.
Batalion nasz, którego zadaniem było prowadzić rozpoznania, natknął się za Koronowem na Pomorzu Zachodnim na silne zgromadzenie niemieckich oddziałów. Przez trzy dni trwała walka, aż przybył nam z pomocą batalion Armii Czerwonej i brygada pancerna. Po rozbiciu zar-

grupa Niemców i skryła się w podmiejskie lasy. Rozkaz brzmiał krótko: dokonać zwiadu.
Droga była zamowna, a żołnierze podnieceni wielkim zwycięstwem, oszołomieni i mniej może uważni niż zawsze. W pewnym miejscu nastąpił niespodziewany „zryw” ukrytych stannie min.
Rannych, w ich liczbie Aleksandra

Nera na kolanach swego pana, plut. Pietruszczykiem stoi chrestna matka młodej lato-rośli Pietruszczyków, p. Stypuńska-Zoboch. Po bokach kolegi z lat wojny, którzy pozostali w sztabie czynnej i szkoła narybek przedniego ptku powania okazało się, że zmagalności się z 25-tysięczną armią. O tej najszybszej bitwie pisala gazeta frontowa. Aleksander Pietruszczyk przerywa na chwilę opowiadanie, jakby szukając niewidocznego spojreniem czegoś lub kogos.
— Nera, chodź tu... — mowie ciche Nera, idź do pana — powtarza Danuta.
— To przez ma stało się to — mowie powoli plut. Pietruszczyk. — Gdyby Nera była ze mną, na pewno uniknabył wypadku. Ostrzeżaby w porę...
9 maja w ostatnim dniu wojny, w dzień pamiętnego bitwy, pluton Pietruszczyka, który dotarł do Berlina, otrzymał nowe zadanie. Z berlińskiego metro wyminęła się

wym brzożę, była wówczas zadaniem najistotniejszym. Wykonała je 47 Armia radziecka, wzmożona i dywizja kościuszkowska. Natarcie wykonano w dniach od 10 do 14 września dla pełny sukces — Praga była wolna. W tym samym czasie cała I Armia dokonywała już przegrupowania na odcinku Wisły pod Warszawą a kilka batalionów 2-giej i 3-ej dywizji przeprowdziło na Czerniaków i Żoliborz, by nawiązać kontakt z powstaniem. Niestety utrzymanie się na Czerniakowie okazało się niemożliwe — Bor-Komorowski wolał nawiązać kontakt z niemieckim generałem von dem Bachem.

I Armia skierowała wówczas głów ny swój wysiłek na zlikwidowanie ostatnich prawobrzeżnych pozycji niemieckich na północ od Warszawy. W wyniku dwudniowych walk, które toczyły się do późnej jesieni, opapano przedmoście niemieckie pod Czerniaków i Żoliborz. Końcem roku 1944 zastał I Armia, która przetrwała w pogotowiu do rozstrzygającego uderzenia.

ZDOBYCIE STOLICY.
12 stycznia 1945 roku od przyćka sandomierskiego a w dwa dni później od przyćka Warki i spod Modlina ruszyła wreszcie wielka ofensywa, do której żołnierze gotowali się od trzech miesięcy. Zadaniem I Armii W. P. było bezpośrednie zajęcie Warszawy. Podobnie jak na szerszym odcinku całego I Frontu Białoruskiego, którego częścią była 40-kilometrowa linia frontu zajmowana przez I Armie, przełamanie linii nieprzyjacielskich dokonane zostało nie od eroła czego oczekiwali mogli Niemcy, lecz z boków. Gdy dwie armie radzieckie (47-ma z prawa i 81-sza z lewa) uderzyły z trójką Buga — Narwi Wisły oraz Warki, skrzydlowe grupy uderzeniowe I Armii W. P. pod dowództwem gen. Popławskiego uchwyciły Warszawę w kleszcze. Gdy szybko pancerne kliny obu armii radzieckich osiągały Blonie i Grodzisk jednostki I Armii W. P. okrążyły Warszawę od północy i południa. Niemcom pozostała tylko samotna ucieczka.
W dniu 18 stycznia zostało zakończone oczyszczanie Warszawy i okolic z resztek nieprzyjaciela. Grom bitewny oddał się szybko na zachód — robity nieprzyjacieli nie stawał zresztą większego oporu. Nad wywołaną ziemią rozlegaly się inne gromy — gromy salutatów armatnich na cześć świętych sukcesów wojsk radzieckich. To one u niemożliwość hitlerowcom wykonanie ostatniej zbrodni — lotelnego zniszczenia naszych miast. Radom, Kielce, Łódź, Kraków. Katowice były uratowane — podłożone miny nie wybuchły — nie wybuchy — wszę-

wa zimowa przyniosła bowiem jednocześnie odciążenie aliantom z chodnim, który miał wówczas ciężką pracę za ostawionym przeciwnikiem uderzeniem Rundstedta w Ardenach. Ofensywa radziecka była konsekwentnie obywatelska (tak ze strategicznego jak też i politycznego punktu widzenia), a kalendarz działań nie mógł być ani wczesniejszy, ani późniejszy. Wszystkie zamierzenia zostały wykonane — odpuścić się Niemców w linii Odry było przykładem mistrzostwa sztuki wojennej. Już 31 stycznia, w dwa tygodnie po wyzwoleniu Warszawy osiągnęła nasza I Armia rzekę Głocznę, a znalazła się u wrót zachodniego Pomorza.

W Warszawie bawiliśmy krótko — tu już nie trzeba było wojska. Chciałach nie, nie zapominamy o sąpach tych. Pamiętam, jak jarmy się na Wisłę ogniska, hucały ślekiery, były młoty, warkotały kusnie bojowe grały motory. To żołnierze z gwizdami i orzekkami na czapkach budowali most do Warszawy.

„W blaskawicznym temple rado-nych wydarzeń — wyzwolenie Warszawy wydaje się nam jakimś snem. Rzeczywistość przekracza najmlęjsze Radosi, dziś Warszawa, Czestochowa — jutro cała Polska! Rzeczywistość wykrywa mocarne ramie Armii Czerwonej. Z jaką dumą i pewnością siebie kroczy u jej boku żołnierz polski. W te idzie ramie w ramie z pewnym towarzyszeniem i przyjaacielem”. Tak pisałem 18 stycznia w naszej gazecie polowej „Zwycięzcy”. I tak odzwierciedla do dziś, w trzech roku pokoku. Konfrontacja historii potwierdza najdobitniej każdy krok i każde osiągnięcie obywatelskiej demokracji w jego walce o wyzwolenie, o niepa-derłość i pełną suwerenność Polski, o szczerą przyjaźń i sołusz z naszym wielkim sąsiadem radzieckim. Warszawa jest wolna i niepodzielnie nasza.

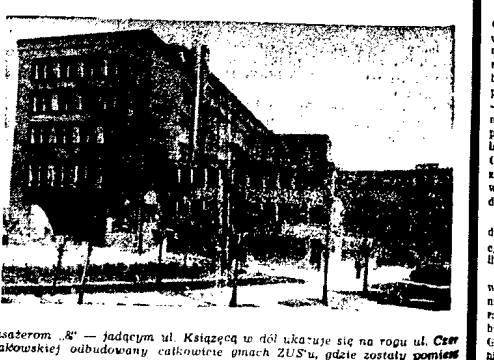
ELEKTROWNIA
95 000 KW
MOC W TŁUMIENIU
23 000 kw 39 000 kw
1939 1945 1947

Persjonale »Zdrowie«
ul. Srebrakmł 7, Tel. nr. 55 0
Otwarcie — Śródmieście, Kuchnia wy-
bitnina — na zadanie dietetyczki.

Piekna ceta = KREM OBYWUŁY + KREM PERŁOWY
na nosie pod puder
KADAR WARSZAWIE
LABOR. PEFY-KOSM. KRYSZYNA WOLSKA
ZODZIE WŁOSKIE W WŁ. WSPOLNA 23

Perspektywa ul. Akademickiej widziana z placu przy zbiegu ul. Wawelskiej, Zwirki i Wigury i Raszewskiej.

Passażerom „A” — jadącym ul. Książęcą w dół kładzie się na rogu ul. Czerwinińskiej odbudowany całkowicie gmach ZUS-u, gdzie zostały pomieszczone biura tej instytucji.